

Victor Verstappen – Nederland veiliger zonder tbs

Samenvatting van artikel 'Is Nederland beter af zonder TBS?', gepubliceerd op www.tbsenzomeer.nl

Er worden in deze bijdrage een aantal, onderling samenhangende, eigenaardigheden (en tekortkomingen) van het Nederlandse tbs-stelsel beschreven die het stelsel overwegend in negatieve zin uniek maken¹. Uniek is met name de executievolgorde van gevangenisstraf en navolgende specialistische behandeling in een FPC onder voortzetting van de vrijheidsbeneming. De behandelduur, en dus de duur van de vrijheidsbeneming na de gevangenisstraf, liep in het recente verleden op tot gemiddeld 10½ jaar. Dit overwegend als gevolg van een repressief beleid van de overheid ten aanzien van de wijze waarop de behandeling werd uitgevoerd. Als gevolg daarvan werd het opleggen van tbs in toenemende mate vermeden. Gevolg: op de langere termijn steeds meer onbehandelde psychisch gestoorde delinquenten in de samenleving. In reactie daarop werden, door alle betrokken gremia (inclusief de Directie Forensische Zorg -DiForZo- van het Ministerie van Veiligheid en Justitie - V&J -), het manifest van Lunteren opgesteld dat o.a. ten doel heeft de gemiddelde behandelduur terug te brengen tot 8 jaar (of minder). Of daardoor het aantal adequaat behandelde weer zal toenemen valt zeer te betwijfelen. Wij presenteren een scenario waarin iedere psychisch gestoorde/zieke delinquent tijdig adequaat behandeld wordt en bovendien de veiligheid van de samenleving wordt geborgd op de manier zoals dat in Duitsland en bijvoorbeeld Noorwegen gebeurt. Het scenario wordt geplaatst tegen de achtergrond van de nieuwe wet- en regelgeving en de maatregelen ten aanzien van 'verwarde personen'. Het lijkt niet onmogelijk dat in Nederland opnieuw, en nu in positieve zin, een uniek stelsel gerealiseerd zou kunnen worden waarin een continuüm van zorg bestaat binnen en buiten het Strafrecht, en waarin dit rechtsgebied in zijn volle omvang, maar op een humane manier, wordt uitgeoefend. Tenslotte wordt de vraag gesteld of er onder die omstandigheden nog behoefte bestaat aan een apart gedefinieerd stelsel van ter beschikking stelling. Met het verdwijnen van de tbs, verdwijnt op de langere termijn ook de 'tbs-er' en de daarmee samenhangende levenslange stigmatisering. Dan vindt immers de behandeling plaats binnen de setting die past bij elke medische behandeling: binnen de beslotenheid van spreekkamer en kliniek.

---

¹Het gegeven dat in Nederland in aparte hoog gespecialiseerde klinieken psychisch gestoorde delinquenten behandeld kunnen worden was (of is nog steeds) in positieve zin uniek te noemen. Ik weet niet of dit nog steeds het geval is, of dat in de ons omringende landen een inhaalslag heeft plaatsgevonden.